گزیده خبر

بازگشت آرامش به بازار ارز

پس از جهش‌های پیاپی در بازار ارز، دلار بار دیگر به کانال ۸۰هزار تومان عقب‌نشینی کرد. قیمت این ارز که در هفته‌های اخیر تا ۹۳هزار تومان پیشروی کرده بود، هم‌اکنون در پله ۸۹هزار و ۶۰۰ تومان قرار دارد.

روند کاهشی بازار ارز نشان می‌دهد هیجانات ارزی فروکش کرده و بازار در مسیر آرامش قرار گرفته است. از جهش تا اصلاح قیمت، چه اتفاقی در بازار ارز رخ داد؟

در شش ماه گذشته، دلار از ۵۰هزار تومان به ۹۳هزار تومان رسید و این افزایش شدید، نگرانی‌های زیادی را در میان فعالان اقتصادی ایجاد کرد، اما پس از تغییرات مدیریتی، بازار شاهد تغییر مسیر شد.

کاهش تقاضای هیجانی، سیاست‌های کنترلی بانک مرکزی و افزایش عرضه ارز از جمله عوامل مهمی بودند که موتور رشد دلار را خاموش کردند.

برخی تحلیلگران بر این باورند که بانک مرکزی با اجرای سیاست‌های هدفمند در حوزه عرضه ارز، از شتاب افزایش قیمت جلوگیری کرده است.

همچنین امیدواری به بهبود تعاملات اقتصادی و تجاری کشور باعث شده است جو روانی بازار از فاز التهاب خارج شود.

■ «مدیریت بازار ارز» کلید کاهش نوسانات

کارشناسان اقتصادی معتقدند اصلاح قیمت دلار، نتیجه مجموعه‌ای از اقدامات هماهنگ در حوزه پولی و مالی است.

در هفته‌های اخیر، بانک مرکزی با افزایش نظارت بر بازار، کنترل جریان نقدینگی و جلوگیری از سوداگری ارزی، توانسته نقش مؤثری در کاهش قیمت‌ها ایفا کند.

همچنین کاهش نرخ حواله درهم و افزایش عرضه اسکناس در بازار متشکل ارزی از دیگر عواملی بوده که به عقب‌نشینی نرخ دلار کمک کرده است.

در کنار این موارد، کاهش تقاضای سفته‌بازی و افزایش ذخایر ارزی بانک مرکزی نیز زمینه را برای ایجاد ثبات در بازار فراهم کرده است.

■ آیا روند نزولی دلار ادامه دارد؟

با توجه به اینکه عوامل بنیادی مؤثر بر بازار ارز همچنان در حال تغییر هستند، پیش‌بینی آینده نرخ دلار کار ساده‌ای نیست، با این حال اگر سیاست‌های کنترلی و عرضه مناسب ارز ادامه یابد، احتمال تثبیت قیمت‌ها و حتی کاهش بیشتر نرخ دلار وجود دارد.

کاهش نرخ ارز می‌تواند تأثیر مثبتی بر بازارهای موازی مانند طلا و خودرو داشته باشد و انتظارات تورمی را کاهش دهد، همچنین تثبیت قیمت دلار می‌تواند قدرت خرید مردم را تقویت کند و باعث افزایش آرامش اقتصادی شود.

■ جمع‌بندی

بازگشت دلار به کانال ۸۰هزار تومان نشانه‌ای از کاهش التهاب در بازار ارز و کنترل نوسانات قیمتی است. حالا همه نگاه‌ها به سیاست‌های آینده دولت و بانک مرکزی دوخته شده است.

اگر این روند ادامه پیدا کند، می‌توان انتظار داشت بازار ارز از هیجانات غیرمنطقی فاصله بگیرد و به سمت ثبات بیشتر حرکت کند.

تخلفات بودجه‌ای در ساخت مدارس سیستان‌وبلوچستان

دیوان محاسبات کشور به عنوان بازوی نظارتی مجلس، تخلفات مربوط به هزینه‌کرد بودجه عمومی در ساخت ۱۰۰مدرسه در مناطق روستایی استان سیستان‌وبلوچستان را بررسی و پرونده آن را برای رسیدگی به دادسرا ارسال کرد.

یکی از مأموریت‌های اصلی دیوان محاسبات کشور، نظارت بر نحوه اجرای بودجه‌ای است که مجلس شورای اسلامی تصویب می‌کند.

بر این اساس، این نهاد موظف است اطمینان حاصل کند منابع مالی تخصیص‌یافته از محل بودجه عمومی دولت، در همان چارچوب قانونی و با کیفیت مطلوب هزینه می‌شود.

در همین راستا، پس از دریافت گزارش‌های مردمی درباره اجرای غیراصولی و ناایمن پروژه‌های احداث مدارس در مناطق روستایی سیستان‌وبلوچستان، دیوان محاسبات به بررسی این تخلفات ورود کرد.

یافته‌های اولیه این نهاد نظارتی نشان می‌دهد در تفاهم‌نامه سال ۱۳۹۹ برای ساخت ۱۰۰ مدرسه در این استان، تخلفاتی در فرایند واگذاری، اجرا و نظارت رخ داده است.

■ تخلفات در تخصیص و هزینه‌کرد بودجه آموزشی

بررسی‌ها حاکی از آن است که در اجرای این پروژه، برخی مقررات رعایت نشده و قصور، سهل‌انگاری و تخلف از سوی پیمانکار، دستگاه اجرایی (کارفرما) و دستگاه ناظر محرز شده است.

این مسئله نه‌تنها به تضییع بیت‌المال منجر شده، بلکه کیفیت ساخت این مدارس را نیز تحت تأثیر قرار داده است.

دیوان محاسبات کشور به عنوان مرجع نظارتی، وظیفه دارد از تحقق کامل اهداف بودجه‌ای مصوب مجلس اطمینان حاصل کند.

در این پرونده، با توجه به انحراف از اهداف تعیین‌شده و تخلفات صورت‌گرفته، مستندات لازم تهیه و پرونده جهت بررسی خارج از نوبت به دادسرای دیوان محاسبات ارسال شده است.

■ ضرورت نظارت دقیق بر بودجه عمرانی آموزش

ساخت مدارس استاندارد و ایمن در مناطق محروم یکی از مهم‌ترین اولویت‌های توسعه آموزشی کشور است.

اختصاص بودجه از سوی مجلس به این بخش، به‌منظور بهبود زیرساخت‌های آموزشی و ارتقای کیفیت تحصیل در مناطق کمتر برخوردار انجام می‌شود، با این حال اجرای نامطلوب این پروژه‌ها می‌تواند اهداف کلان نظام آموزشی را با چالش مواجه کند.

ورود دیوان محاسبات به این تخلفات، گامی در جهت صیانت از منابع عمومی و تضمین اجرای صحیح مصوبات بودجه‌ای مجلس است. انتظار می‌رود با رسیدگی سریع به این پرونده، ضمن شناسایی و برخورد با متخلفان، از تکرار چنین تخلفاتی در پروژه‌های عمرانی آموزشی جلوگیری شود.

فرصت طلایی برای جاماندگان سود سهام عدالت

اگر تاکنون سود سهام عدالت خود را دریافت نکرده‌اید، فرصت دوباره‌ای برای ثبت‌نام و دریافت این سود فراهم شده است. شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اعلام کرده است جاماندگان می‌توانند تا تاریخ ۲۰ اسفند با ثبت‌نام در سامانه سجام (Sejam. ir) یا اصلاح شماره شبای معتبر خود، در فهرست دریافت‌کنندگان سود قرار بگیرند. این آخرین فرصت برای سهامدارانی است که به دلیل مشکلات اطلاعات بانکی، از دریافت سود خود جا مانده‌اند.

بررسی‌ها نشان می‌دهد مشکلات بانکی و اطلاعات ناقص حساب‌های سهامداران از اصلی‌ترین دلایل واریز نشدن سود سهام عدالت بوده است. شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اعلام کرده که شماره شبای نامعتبر، مسدود، راکد، مشترک (دو امضا)، ارزی و بلندمدت از جمله دلایلی است که باعث شده برخی افراد نتوانند سود خود را دریافت کنند. اگر شما هم جزو افرادی هستید که سود سهام عدالت به حساب شما واریز نشده، بهتر است هر چه زودتر با مراجعه به سامانه سجام، شماره شبای خود را بررسی و در صورت نیاز اصلاح کنید.

گزارش یک

بهناز قاسمی

دولت به دنبال افزایش درآمد از معادن، فعالان معدنی به دنبال اصلاح نظام محاسباتی

«معادن» نفتی که هدر می‌رود!

دیوان محاسبات کشور بر لزوم تسریع در وصول حقوق دولتی معادن تأکید دارد، اما معدنکاران معتقدند تعیین ارقام غیرکارشناسی در بودجه فشار مضاعفی بر این بخش وارد کرده و برخی معادن را به تعطیلی کشانده است

«معادن» طلای خاکی ایران هستند، اما هنوز نقش پررنگی در اقتصاد کشور ندارند. در حالی که سال‌هاست جایگزینی درآمد معادن به‌جای نفت، یکی از اهداف اقتصادی ایران محسوب می‌شود، چالش‌های ساختاری، محاسبات غیرکارشناسی و عدم‌شفافیت در وصول حقوق دولتی، این هدف را دور از دسترس کرده است. دیوان محاسبات کشور در جدیدترین گزارش خود بر لزوم تسریع در وصول بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن تأکید کرده است، اما فعالان معدنی می‌گویند دولت بدون در نظر گرفتن شرایط واقعی تولید و استخراج، ارقامی را در بودجه تعیین می‌کند که پرداخت آن برای بسیاری از معادن، به‌ویژه معادن کوچک و متوسط، دشوار است. این در حالی است که در سال‌های گذشته، عدم‌نظارت کافی بر این حوزه، فرصت‌های رانتی گسترده‌ای را نیز ایجاد کرده است.

■■■

معادن هر کشوری جزو ثروت‌های ملی آن کشور محسوب می‌شود. در اصل ۴۵ قانون اساسی ایران از معادن به‌عنوان انفال و ثروت‌های عمومی یاد شده که در اختیار حکومت اسلامی است تا طبق مصالح عامه نسبت به آنها عمل کند.

براساس قانون معادن ایران، افراد حقیقی و حقوقی که نسبت به انجام عملیات اکتشاف یا بهره‌برداری از معادن اقدام می‌کنند، نخست مالک معدن یا محدوده اکتشافی نیستند و صرفاً مجوزی برای اکتشاف یا بهره‌برداری در مدت‌زمان معین برای آنها صادر می‌شود. دوم اینکه باید برمبنای آنچه در قانون و مقررات مربوط مشخص شده است، مبلغی را به دولت پرداخت کنند. مهم‌ترین ردیف‌های درآمدی دولت در بودجه سالانه کشور را می‌توان میزان درآمد حاصل از حقوق دولتی و بهره مالکانه معادن دانست.

نحوه تعیین و محاسبه حقوق دولتی در کشورهای مختلف جهان متفاوت است، اما دلیل وضع آن یعنی پرداخت به مالک منابع معدنی در ازای بهره‌برداری از معدن، کم‌وبیش یکسان است، به‌عبارت دیگر فلسفه اخذ حقوق دولتی از اشخاص حقیقی و حقوقی که به نوعی از منابع ملی مانند معادن بهره‌برداری می‌کنند، این است که نخست اینکه معادن ثروت‌های ملی یک کشور هستند که عموم جامعه باید از منافع آن سود ببرند، دوم اینکه دولت باید برای توسعه معادن زیرساخت‌های مختلفی چون داده‌های زمین‌شناسی، جاده، ریل، بنادر تجاری و منابع انرژی را فراهم سازد، سوم اینکه در اثر فعالیت‌های معدنی به محیط زیست، منابع طبیعی و جوامع محلی آسیب‌هایی وارد می‌شود که باید جبران شوند. حقوق دولتی معادن، از جمله بخش‌هایی است که اگر خطایی در آن صورت گیرد، می‌تواند میلیاردها تومان، رانت ایجاد کند.

در دولت روحانی چنین خطاهایی بارها اتفاق افتاد و معلوم نیست چه کسانی از این حوزه بیشترین بهره‌برداری را کردند.

در حالی که نرخ تورم در دولت تدبیر سیر صعودی داشت، حقوق دولتی معادن در بودجه طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۵ کاهش یافت و این امر سود قابل توجه و رانت عجیبی را عاید معدن‌داران کرد، به خصوص آنهایی که به مدیران دولتی وابستگی‌هایی داشتند.

آمار دیگری گواه آن است که تا پایان سال ۱۳۹۹ میزان بدهی معوق حقوق دولتی معادن ۲۴همت بوده و تنها به میزان ۱/۸همت (معادل ۸درصد مطالبات حقوق دولتی دولت) در ابتدای سال ۱۴۰۰ اخذ شده است، ضمن اینکه باید ۵۷همت دیگر وصول می‌شد تا ۶۵درصد حقوق دولتی معادن وصول شود. بر این اساس باید عنوان کرد که ۹۱/۲درصد از معوقات حقوق دولتی معادن، مربوط به سه استان کرمان، خراسان‌رضوی و یزد بوده است.

کارشناسان عنوان می‌کنند که از دلایل مهم تعویق در پرداخت حقوق دولتی، مربوط به سیستم‌های غیرشفاف ثبت اطلاعات اداری، آماری و مالی معادن و همچنین نرخ غیرکارشناسی جریمه تعویق و عدم‌پرداخت و جریمه بسیار پایین‌تر از نرخ سود بانکی و تورم است.

■ رشد ۱۰۰درصدی در دولت سیزدهم

با پایان یافتن دولت روحانی، رقم حقوق دولتی معادن در سال ۱۴۰۱ به ۴۰هزارمیلیارد تومان رسید، این رقم در سال ۱۳۹۹ فقط ۶/۶هزارمیلیارد تومان بوده که با رشد چشمگیری در سال ۱۴۰۰ به ۱۹/۲هزارمیلیارد تومان و سپس با رشد بیش از ۱۰۰درصدی به عدد یادشده رسیده است.

رشد شش برابری درآمد از حقوق دولتی معادن طی سه سال اخیر در حالی است که طی دوره اول دولت روحانی، یعنی بین سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ دولت با ادعای حمایت از معادن، قید دریافت بخش قابل توجهی از حقوق دولتی را زد و در این مدت حقوق دولتی از ۵۳۹میلیارد تومان در سال ۱۳۹۲ به ۴۲۶میلیارد تومان تا سال ۱۳۹۵ و به ۷۱۹میلیارد تومان در سال ۱۳۹۶ رسید. سال ۱۳۹۷ نیز هزار و ۳۰۰میلیارد تومان حقوق دولتی از سوی معادن کشور به حساب خزانه دولت واریز شد.

در دولت روحانی، خیلی از بهره‌برداران معادن، ترک‌فعل کردند و حقوق دولتی معادن را پرداخت نکردند. بدهکاران حتی به سازمان امور مالیاتی معرفی نشدند. در واقع دولت تدبیر به ماده۴۸ قانون محاسبات عمومی کشور که وصول مطالبات است، توجهی نکرد. اخیراً در گزارش دیوان محاسبات کشور، آماری از پایش برخط دیوان محاسبات کشور از منابع عمومی دولت منتهی به ابتدای اسفند ۱۴۰۳ منتشر شد که بر اساس آن کل منابع نقدی ۲هزار و ۳۶۴همت بوده است.

دیوان محاسبات کشور به تسریع در وصول منابع پیش‌بینی شده دولت در سال جاری، از جمله بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن تأکید کرده است.

میزان بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن، هر ساله در قالب بودجه سنواتی، میان وزارت صمت و مجلس شورای اسلامی توافق می‌شود و بخش خصوصی و فعالان معدنی در تعیین میزان آن دخالتی ندارند.

در گذشته همواره معدنکاران معوقاتی در این بخش داشتند اما در سه سال گذشته این معوقات تسویه شده است. براساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۳، بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن از ۴۸هزار و ۵۰۰میلیارد تومان در سال گذشته به ۵۵هزارمیلیارد تومان در سال جاری افزایش یافت. دیوان محاسبات در گزارشی در بخش میزان تحقق منابع عمومی دولت در سال جاری به تسریع در وصول منابع پیش‌بینی شده دولت از جمله بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن تأکید کرد.

■ کارشناسی نیست!

مهرداد اکبریان، دبیر انجمن سنگ ایران در گفت‌وگو با «جوان» در واکنش به گزارش دیوان می‌گوید: متأسفانه محاسبه و میزان پیش‌بینی دریافت حقوق دولتی و بهره مالکانه معادن، کارشناسی شده نیست. باید تولید مواد معدنی در ارزش ماده معدنی استخراج‌شده ضرب شود و عدد حاصل بر ضریب خاصی ضرب شود تا عددصحیح حقوق دولتی معادن مشخص شود. اکنون این رقم با چانه‌زنی دولت و مجلس مشخص می‌شود بدون اینکه بخش خصوصی در آن دخالتی داشته باشند. عددی که امسال در قانون بودجه تعیین شد ۵۵هزارمیلیارد تومان بود. آیا شرایط معدنکاران در سال جاری بهتر شده یا میزان مواد معدنی استخراج شده بالا رفته که مجلس رقم بهره مالکانه را بالا برده است؟

اکبریان می‌افزاید: امسال حدود ۴۱همت معدنکاران حقوق دولتی معدن را پرداختند، در حالی که طبق محاسبات انجمن‌ها و تشکل‌های معدنی باید ۳۲همت واریز می‌شد. از آنجا که بین ۴۱همت تا ۵۵همت فاصله است، از این رو دیوان محاسبات معتقد است درآمد عمومی دولت از این محل واریز نشده است.

وی می‌افزاید: براساس قانون، میزان این حقوق دولتی براساس پروانه استخراج معدن محاسبه می‌شود و چنانچه به دلایل مختلف مانند قطعی انرژی و رکود بازار استخراج کاهش یابد یا متوقف شود، در هر صورت معدنکار باید عدد محاسبه شده را بپردازد. مگر اینکه ماه‌ها قبل اعلام رکود کرده باشد، در این صورت از پرداخت بهره مالکانه و حقوق دولتی معاف می‌شود. این موضوع بیشتر برای معادن کوچک و متوسط اتفاق می‌افتد.

■ رئیس انجمن مس: دولت مبالغ دریافتی از معدنکاران را طبق قانون هزینه کند

سرنوشت ارقامی که تحت عنوان حقوق دولتی از معادن اخذ می‌شوند، یکی دیگر از دغدغه‌های فعالان بخش معدن است.

بهرام شکوری، رئیس انجمن مس در گفت‌وگو با «جوان» در این خصوص می‌گوید: طبق قانون، ۶۵درصد حقوق دولتی معادن باید در راستای اجرای بهینه تکالیف و مأموریت‌های توسعه بخش معدن و صنایع معدنی کشور در اختیار وزارت صمت قرار بگیرد و ۱۵درصد آن به اعتبارات استان محل معدن اضافه شود تا برای زیرساخت و رفاه و توسعه شهرستان (با اولویت بخشی که معدن در آن واقع شده) اختصاص یابد. ۱۲درصد دیگر از این ارقام، در صورتی که محدوده عملیات معدنی در منابع ملی و طبیعی واقع شده باشد، بر حسب مورد و در عملیات معدنی برای احیا و بازسازی محل عملیات معدنی صرف می‌شود. ۵درصد از حقوق دولتی نیز به حمایت از فعالیت‌های صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی تخصیص می‌یابد و در غایت کار، آن ۳درصد باقی مانده از حقوق دولتی نیز صرف کمک به سازمان نظام مهندسی معدن برای انجام وظایف قانونی‌اش می‌شود.

وی می‌افزاید: همان ۱۵درصدی که باید صرف فعالیت‌های عمرانی در شهرها و روستاهای مسیر معادن شود، به طور کامل تخصیص پیدا نمی‌کند.

شکوری در واکنش به گزارش دیوان محاسبات می‌گوید: تشکل‌ها و انجمن‌ها با رایزنی با وزارت صمت تلاش کردند حقوق دولتی معادن را تقسیط کنند، زیرا امسال به دلیل کمبود انرژی استخراج به کندی صورت گرفته است. پس از گذشت سه ماه تقسیط حقوق دولتی معادن اجرا شد. فعالان معدنی اما معتقدند علاوه بر تقسیط باید در میزان حقوق دولتی، کشف قیمت و استمهال حداقل دوساله در دریافت آن، تسهیل‌گری صورت گیرد.

وی از تعطیلی بخش عمده‌ای از معدن خبر می‌دهد و می‌افزاید: معادن کوچک مانند سنگ‌های تزئینی به دلیل نبود بازارهای صادراتی امسال به شدت متضرر شده‌اند و به دلیل رکود حاکم برخی از معادن از پرداخت حقوق دولتی معاف شده‌اند، اما معدنکاران همچنان به قانونی که پرداخت حقوق دولتی بر اساس پروانه استخراج محاسبه می‌شود، اعتراض دارند و به دنبال اصلاح آن هستند.

گزارش ۲

ثبت‌نامی که انجام نشد، بلاتکلیفی در عرضه خودروهای وارداتی

«واردات خودرو» راهی پرپیچ‌وخم با آینده‌ای نامعلوم

در حالی که متقاضیان خودروهای وارداتی منتظر آغاز ثبت‌نام و کاهش قیمت‌ها بودند، نه تنها خبری از فروش نیست، بلکه سیاست‌های جدید دولت، مسیر واردات را دشوارتر کرده است. تغییر نرخ ارز مبنای محاسباتی و تعیین حقوق ورودی ۱۰۰درصدی، واردات خودرو را به یک چالش بزرگ تبدیل کرده و افزایش قیمت‌ها در سال آینده را قطعی ساخته است.

■■■

از ماه‌ها قبل، وزارت صمت از آغاز عرضه جدید خودروهای وارداتی خبر داده بود. هفته گذشته، مهدی ضیغمی، مدیر طرح واردات خودرو اعلام کرد روند ثبت‌نام به‌زودی آغاز خواهد شد و تأمین ارز موردنیاز نیز انجام شده است، اما برخلاف این وعده‌ها، متقاضیان پس از مراجعه به سامانه یکپارچه فروش خودروهای وارداتی با پیام «به‌روزرسانی سایت» مواجه شدند و خبری از ثبت‌نام جدید نیست. این اتفاق نشان می‌دهد احتمالاً هنوز مجوزهای لازم برای فروش خودروهای وارداتی صادر نشده است، در نتیجه آخرین طرح فروش این خودروها در سال ۱۴۰۳ همچنان در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

■ آیا واردات خودرو باعث کاهش قیمت شد؟

یکی از اهداف اصلی دولت از آزادسازی واردات، مدیریت بازار و کاهش قیمت خودرو بود. انتظار می‌رفت ورود خودروهای جدید، بازار را رقابتی‌تر کند و باعث کاهش قیمت‌ها شود، اما در عمل، با افزایش نرخ ارز، نه‌تنها خودروهای وارداتی ارزان نشدند، بلکه قیمت خودروهای داخلی هم افزایش یافت.

کندی روند تحویل خودروهای خارجی باعث شد این خودروها نتوانند اثرگذاری محسوسی بر بازار بگذارند. در همین حال، افزایش قیمت دلار تمام امیدها برای کاهش قیمت را از بین برد، در نتیجه بازار خودرو در یک رکود عمیق فرو رفته و قدرت خرید مصرف‌کنندگان کاهش یافته است.

■ ۲ چالش بزرگ واردات خودرو در سال آینده

سال ۱۴۰۴ نیز برای بازار خودرو سال سختی خواهد بود. دو عامل کلیدی که واردات را به چالش می‌کشند، عبارتند از:

- تعیین حقوق ورودی ۱۰۰درصدی برای تمامی خودروهای وارداتی
- تغییر نرخ ارز مبنای محاسبه حقوق ورودی بر اساس میانگین نرخ ارز در اسفند ۱۴۰۳ در مرکز مبادله طلا و ارز

این دو فاکتور باعث می‌شوند واردات خودرو بیش از گذشته گران شود و خودروهای خارجی از دسترس طبقه متوسط خارج شوند.

■ «تعرفه‌های جدید» ضربه‌ای به خودروهای اقتصادی

طبق مصوبات جدید، تعرفه‌های واردات خودرو برای سال ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

- **خودروهای برقی:** ۴درصد
- **خودروهای هیبریدی:** ۱۵درصد
- **خودروهای بنزینی تا هزار سی‌سی:** ۲۰درصد
- **خودروهای بنزینی هزار و یک تا هزار و ۵۰۰ سی‌سی:** ۵۵درصد
- **خودروهای بنزینی هزار و ۵۰۱ تا ۲هزار سی‌سی:** ۹۵درصد
- **خودروهای بنزینی ۲هزار و یک تا ۲هزار و ۵۰۰ سی‌سی:** ۱۳۵درصد

اما موضوع عجیب این است که دولت برای تمامی خودروهای وارداتی، حقوق ورودی ۱۰۰درصدی تعیین کرده است. این تصمیم، به‌طور مستقیم بر قیمت نهایی خودروهای اقتصادی تأثیر گذاشته و باعث گرانی بیشتر خواهد شد.

■ تناقض با سیاست‌های کاهش آلودگی هوا

از یک سو، دولت بر لزوم کاهش مصرف سوخت و آلودگی هوا تأکید دارد، اما از سوی دیگر، تعرفه‌های سنگینی برای خودروهای برقی و هیبریدی اعمال کرده است. در صورت اجرای این تعرفه‌ها، قیمت خودروهای برقی و هیبریدی بین ۹۵ تا ۱۰۸درصد افزایش خواهد یافت. این افزایش قیمت، تمایل مصرف‌کنندگان به خرید این خودروها را کاهش داده و عملاً سیاست‌های کاهش آلودگی را بی‌اثر می‌کند.

■ چشم‌انداز قیمت‌ها در سال ۱۴۰۴

افزایش نرخ ارز مبنای محاسبه گمرک، قیمت خودروهای وارداتی را به شدت بالا خواهد برد. برای مثال، خودروهای هزار و یک تا هزار و ۵۰۰ سی‌سی که اکنون با تعرفه ۵۵درصد وارد می‌شوند، در سال آینده ۷۰درصد گران‌تر خواهند شد. همچنین خودروهای ۲هزار و یک تا ۲هزار و ۵۰۰ سی‌سی که تعرفه آنها از ۱۳۵درصد به ۱۰۰درصد کاهش یافته است، در ظاهر باید ارزان شوند، اما با افزایش نرخ ارز، قیمت آنها تا ۳۲درصد بیشتر خواهد شد. در واقع، حتی خودروهایی که کاهش تعرفه داشته‌اند، گران‌تر خواهند شد، زیرا مبنای نرخ ارز برای محاسبات گمرکی بالاتر خواهد رفت.

■ واردات برای چه کسانی؟

در حالی که بسیاری از مردم امیدوار بودند با آزادسازی واردات، خودروهای اقتصادی خارجی در دسترس قرار بگیرند، اما سیاست‌های جدید باعث شده است خودروهای وارداتی تنها در اختیار طبقات پردرآمد باقی بمانند. این اتفاق در حالی رخ می‌دهد که در بسیاری از کشورهای جهان، خودروهای خارجی اقتصادی با قیمت مناسب در اختیار عموم مردم قرار می‌گیرند، اما در ایران، خودروهای وارداتی همچنان یک کالای لوکس محسوب می‌شوند و برای بسیاری از مصرف‌کنندگان، خرید آنها غیرممکن است. ظاهراً خبری از ارزانی نیست!

خبر

بنزین سوپر روی ریل بورس

شفافیت در عرضه و حذف واسطه‌ها

بنزین سوپر دیگر در انحصار عرضه‌کنندگان سنتی نیست! با تصمیم جدید مسئولان، واردکنندگان می‌توانند از طریق بورس انرژی، این سوخت را به بازار عرضه کنند؛ اقدامی که علاوه بر شفافیت، زمینه‌ساز رقابت، کاهش هزینه‌ها و جذب سرمایه‌های خصوصی در صنعت انرژی خواهد شد.

پس از ماه‌ها گمانه‌زنی درباره نحوه عرضه بنزین سوپر، سرانجام واردکنندگان می‌توانند از زیرساخت‌های بورس انرژی برای فروش این محصول استفاده کنند. این تصمیم در جلسات ویژه‌ای با حضور مدیرعامل بورس انرژی و مسئولان اقتصادی اتخاذ شده است تا شفافیت در عرضه، کاهش واسطه‌گری و افزایش بهره‌وری در بازار سوخت محقق شود. به گفته مسئولان، این اقدام به جایگزینی سازوکارهای مدرن با روش‌های سنتی منجر خواهد شد. به این ترتیب، ورود سرمایه‌های خصوصی به حوزه انرژی تسهیل شده و بازار بنزین سوپر تحت نظارت دقیق‌تر و کارآمدتری قرار خواهد گرفت.

■ فرصتی برای رقابت و کاهش هزینه‌ها

کارشناسان اقتصادی معتقدند بورس انرژی یک بستر شفاف برای معاملات بنزین سوپر ایجاد می‌کند که مزایای متعددی برای عرضه‌کنندگان و مصرف‌کنندگان دارد. این مدل، علاوه بر افزایش رقابت میان تأمین‌کنندگان، امکان کاهش هزینه‌های جانبی و حذف واسطه‌های غیرضروری را فراهم می‌آورد. از سوی دیگر، بازار سرمایه نقش کلیدی در تأمین مالی پروژه‌های انرژی ایفا می‌کند و ورود بنزین سوپر به بورس می‌تواند زمینه‌ساز سرمایه‌گذاری‌های جدید در این حوزه شود.

■ گامی مهم در توسعه بازار انرژی ایران

اجرای این طرح نه‌تنها بازار داخلی را متحول خواهد کرد، بلکه می‌تواند الگویی برای سایر فرآورده‌های نفتی نیز باشد. ورود محصولات استراتژیکی مانند بنزین سوپر به بورس، قدمی مهم در راستای همگام‌سازی اقتصاد کشور با روندهای جهانی است. مدیرعامل بورس انرژی در این خصوص اظهار داشت: «تمام تلاش خود را به کار می‌گیریم در کوتاه‌ترین زمان ممکن، زیرساخت‌های فنی و اجرایی این طرح را آماده کنیم و مسیر ورود سرمایه‌گذاران به این بازار را هموار سازیم.»

■ تحولی در شفافیت و جذب سرمایه‌گذاری

با اجرای این طرح، بازار بنزین سوپر شفاف‌تر و کارآمدتر خواهد شد. در نهایت، این تصمیم نه‌تنها باعث افزایش بهره‌وری در بخش انرژی می‌شود، بلکه به توسعه اقتصاد ملی و جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی نیز کمک شایانی خواهد کرد.